

Waarden zijn geen loze woorden.
Ze geven richting aan ons handelen en
komen tot uiting in de manier waarop wij
met mensen omgaan. Ze vormen ons
morele en ethische kompas en zijn
daarmee allesbehalve vrijblijvend
We moeten wel door!

Gewoon Leven in de toekomst

Corine Boer

Stichting Gewoon Leven

Inhoudsopgave

Vooraf.....	2
Toekomstige organisatie van Stichting Gewoon Leven	4
Onze ambitie	4
Waarden-gedreven	4
Waarom een faciliterende netwerkorganisatie?	5
Waarin faciliteert Stichting Gewoon Leven Nederland.....	6
Wat als een steunkring zich niet aansluit bij een regionaal netwerk.....	7
Structurele Financiering	8
Routekaart 2027–2029	8
Bijlage 1. Kansen en Bedreigingen	9
Bijlage 2. Stakeholders	11

Stichting Gewoon Leven

Vooraf

Stichting Gewoon Leven is in mei 2024 opgericht. Aan de oprichting ging een lange periode van voorbereiding vooraf, waarin de visie werd ontwikkeld en plannen werden uitgewerkt. Vanaf juni 2024 is het project **Gewoon Leven** daadwerkelijk van start gegaan met twee steunkringsupporters en zeven gezinnen. De uitvoering van dit project is mogelijk gemaakt dankzij een particuliere financier. Eerst zou het project eindigen op 31 augustus 2026. Inmiddels is de projectperiode verlengd tot en met **31 december 2026**.

Het project kent twee hoofddoelstellingen:

- Het versterken van de steunnetwerken van de deelnemende gezinnen én tegelijkertijd onafhankelijk onderzoeken of de werkwijze van Gewoon Leven effectief is en daadwerkelijk meerwaarde biedt.
- Het realiseren van een toekomstbestendige financiering van de ondersteuning door steunkringsupporters.

In dat kader is gewerkt aan:

- Het verkrijgen van een structurele betaaltitel binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en het persoonsgebonden budget (pgb);
- De ontwikkeling van een maatschappelijke businesscase (MBC), gebaseerd op de ervaringen en verhalen van de deelnemers.

Gedurende de projectperiode is aan beide doelstellingen gewerkt. Dit heeft geleid tot concrete en aantoonbare resultaten, die zijn gedeeld met externe stakeholders en samenwerkingspartners.

Inmiddels wordt de werkwijze van Stichting Gewoon Leven ondersteund door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en sluit naadloos aan de beleidsdoelen van VWS, zoals

- Versterken van sociale netwerken;
- Ontlasting van mantelzorgers;
- Toekomstbestendige langdurige zorg;
- Meer participatie van mensen met een beperking;
- Minder afhankelijkheid van schaarse professionele zorg;
- Werken vanuit een persoonlijk toekomstplan in plaats van uitsluitend vanuit een zorgplan.

Daarmee sluit de werkwijze van Stichting Gewoon Leven aan bij de bredere transformatie die VWS nastreeft: van een systeem waarin professionele zorg centraal staat naar een samenleving waarin professionele zorg, informele ondersteuning en eigen regie elkaar aanvullen.

De zorgkantoren, die uiteindelijk een belangrijke rol spelen in de structurele financiering, zijn positief geïnteresseerd, maar zoeken nog naar een passende manier om de stichting binnen het bestaande stelsel te positioneren. Onze werkwijze past immers niet vanzelfsprekend binnen het huidige systeem van zorgaanbieders en bestaande instituties. Het gesprek over een duurzame oplossing is

Stichting Gewoon Leven

inmiddels volop gaande. Daarnaast is zorgkantoor DSW, dat bekendstaat als koploper op het gebied van innovatie en vernieuwing, samen met de stichting een meerjarig project gestart dat loopt tot eind 2027.

Dit toekomstplan kent twee nauw met elkaar verbonden hoofdpijlers:

1. De ondersteuning van de huidige deelnemers van het project Gewoon Leven na 31 december 2026.
2. De toekomstige ontwikkeling van Stichting Gewoon Leven.

In de volgende hoofdstukken wordt beschreven hoe beide pijlers elkaar versterken en gezamenlijk richting geven aan de verdere ontwikkeling van de Stichting Gewoon Leven

In dit toekomstplan wordt met Stichting Gewoon Leven de huidige stichting bedoeld. De toekomstige organisatie wordt aangeduid als Stichting Gewoon Leven Nederland. Met als doel om verwarring te voorkomen. Het is niet een doel om de naam te wijzigen.

Corine Boer MPM, augustus 2026

Stichting Gewoon Leven

Toekomstige organisatie van Stichting Gewoon Leven

Tijdens de projectperiode is steeds duidelijker geworden hoe de organisatie zich in de toekomst wil ontwikkelen. In gesprekken over strategie en positionering is een belangrijk uitgangspunt naar voren gekomen: Stichting Gewoon Leven wil géén uitvoerende organisatie worden die zelf een steeds groter aantal steunkringen begeleidt of steunkringsupporters in dienst heeft.

Ook is meerdere malen de vraag gesteld of de stichting zich zou moeten ontwikkelen tot een reguliere zorgaanbieder, zodat contracteren door zorgkantoren mogelijk wordt. Hoewel dat op korte termijn aantrekkelijk kan lijken, achten wij die ontwikkeling onwenselijk. Het risico is groot dat de stichting daardoor geleidelijk onderdeel wordt van het bestaande zorgsysteem en daarmee haar eigen waarden, onafhankelijkheid en vernieuwende kracht verliest.

Wij kiezen daarom bewust voor een andere koers.

Onze ambitie

Stichting Gewoon Leven ontwikkelt zich door naar een landelijke, waarden-gedreven, faciliterende netwerkorganisatie; Stichting Gewoon Leven Nederland.

Daarbij vervult de stichting vier samenhangende functies:

1. **Faciliteren:** regionale netwerken ondersteunen bij organisatie, ontwikkeling en samenwerking.
2. **Kennis en deskundigheidsbevordering:** kennis ontwikkelen en beschikbaar stellen en deskundigheid bevordering organiseren]
3. **Verbinden: mensen en** netwerken en andere relevante partijen met elkaar verbinden
4. **Belangenbehartiging:** Namens en samen met de aangesloten netwerken de landelijke belangen behartigen.

Er zijn verschillende niveaus te onderscheiden waar Stichting Gewoon Leven Nederland een bijdrage levert aan de infrastructuur, de kennis, deskundigheid en belangenbehartiging.

- Niveau 1. Aan de persoon. Die deelnemer die een eigen leven vorm en inhoud wil geven waarin het hebben en behouden van eigen regie belangrijk is.
- Niveau 2. Aan de steunkring. Het sociale netwerk rondom de persoon.
- Niveau 3. Aan het regionale netwerk waarin ouders, naasten elkaar ondersteunen en kennis delen.

Waarden-gedreven

Stichting Gewoon Leven Nederland baseert al haar activiteiten op drie kernwaarden:

- verbindend.
- onafhankelijk.

Stichting Gewoon Leven

- gelijkwaardig.

Deze waarden vormen de basis voor onze samenwerking, besluitvorming en communicatie.

Betekenis van de waarden.

Waarden zijn geen loze woorden. Ze geven richting aan ons handelen en komen tot uiting in de manier waarop wij met mensen omgaan. Ze vormen ons morele en ethische kompas en zijn daarmee allesbehalve vrijblijvend

Wanneer wij uitdragen dat we verbindend werken, moet dat zichtbaar zijn in ons dagelijks doen en laten. Het uitgangspunt daarbij is altijd dat de eigen regie van de persoon met een beperking voorop staat. Vanuit die basis brengen wij mensen, belangen, perspectieven en behoeften met elkaar in verbinding en zoeken we naar een evenwicht dat recht doet aan alle betrokkenen. Zo bouwen we aan vertrouwen, veiligheid en duurzame relaties. Alleen vanuit die basis kunnen we werken aan toekomstbestendige ondersteuning.

Onafhankelijkheid is een kernwaarde in ons werk, omdat deze richting geeft aan onze inzet. Wij nemen de zorg niet over, maar ondersteunen mensen bij het realiseren van wat zij belangrijk vinden. De zorgvrager houdt de regie; wij faciliteren, versterken en adviseren waar dat nodig is.

Daarom is ook gelijkwaardigheid een essentiële waarde. Gelijkwaardigheid betekent niet dat wij ons ondergeschikt opstellen, maar dat wij naast de zorgvrager staan. Vanuit die positie kunnen we kritische vragen stellen, feedback geven en professioneel advies bieden. Tegelijkertijd staan wij open voor de inzichten en ervaringen van de zorgvrager. Er is sprake van wederkerigheid: we leren van elkaar en dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een goede samenwerking en passende ondersteuning.

Waarom een faciliterende netwerkorganisatie?

Het organiseren van samenwerking in netwerken is al tientallen jaren onderwerp van wetenschappelijk onderzoek. Daarbij is onderzocht welke factoren bijdragen aan succesvolle netwerken en wanneer een faciliterende netwerkorganisatie van toegevoegde waarde is. Patrick Kenis, emeritus-hoogleraar op het gebied van netwerkorganisaties, onderscheidt twee belangrijke situaties waarin een faciliterende organisatie noodzakelijk is;

1. Wanneer initiatiefnemers ondersteuning nodig hebben bij het ontwikkelen en organiseren van een netwerk, bijvoorbeeld omdat tijd, expertise of onafhankelijke begeleiding ontbreekt.
2. Wanneer noodzakelijke kennis, expertise of andere bronnen niet binnen het netwerk zelf beschikbaar zijn. Een faciliterende organisatie kan dan verbindingen leggen met adviseurs, professionals, partners en andere relevante stakeholders.

Deze inzichten sluiten nauw aan bij de praktijkervaringen van Stichting Gewoon Leven. Daarom kiezen wij ervoor de stichting verder te ontwikkelen als faciliterende netwerkorganisatie.

Uit de praktijk blijkt dat ouders en naasten behoefte hebben aan ondersteuning om het gewone leven van hun kind duurzaam vorm te geven en toekomstbestendig te organiseren. Daarbij gaat het niet alleen om het ontwikkelen van een sterk sociaal netwerk, maar ook om de financiering, de organisatie en de continuïteit op de lange termijn. Daarnaast blijkt de toegang tot gespecialiseerde

Stichting Gewoon Leven

kennis en ondersteuning vaak beperkt. Denk bijvoorbeeld aan een AVG-arts, juridisch of financieel advies, of ondersteuning bij complexe vraagstukken rondom zorg en regelgeving. Ook de belangenbehartiging richting politiek, overheid en zorginstituties vraagt een gezamenlijke aanpak. Voor individuele ouders is dit nauwelijks op te brengen.

Daarin ziet Stichting Gewoon Leven Nederland ook een blijvende maatschappelijke opdracht.

De huidige Stichting Gewoon Leven ontwikkelt zich door tot de Stichting Gewoon Leven Nederland. Vanuit deze landelijke organisatie worden de nieuwe regionale initiatieven ondersteund.

Binnen deze regionale netwerken:

- Bouwen ouders individueel aan een duurzaam steunnetwerk voor hun kind;
- Maken zij deel uit van een regionaal netwerk van zes tot acht ouderparen/deelnemers met een vergelijkbare ambitie;
- Werken zij als gelijkwaardige partners samen en kunnen zij zich desgewenst zelf in een formele organisatie organiseren.

Waarin faciliteert Stichting Gewoon Leven Nederland

Stichting Gewoon Leven Nederland is niet de eigenaar van het “Gewoon Leven-model”. De Stichting bewaakt en ontwikkelt de waarden en faciliteert mensen en steunnetwerken die deze waarden in de praktijk willen brengen. Aansluiten bij de Stichting is daarom geen voorwaarde om volgens de uitgangspunten van Gewoon Leven te werken.

Stichting Gewoon Leven Nederland ondersteunt en faciliteert regionale netwerken, maar levert zelf geen individuele zorg of ondersteuning aan zorgvragers. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de ondersteuning ligt bij de individuele steunkringen en de regionale netwerken.

Initiatieven die door de Stichting worden ondersteund voldoen aan de volgende uitgangspunten:

- Het initiatief draagt bij aan het vormgeven van het eigen leven.
- Het initiatief versterkt de eigen regie van alle betrokken deelnemers.
- Besluitvorming vindt plaats op basis van gelijkwaardigheid en consent.
- Binnen alle levensdomeinen wordt gewerkt aan duurzame verbindingen: binnen de eigen steunkring, tussen steunkringen onderling en met de landelijke organisatie.

Stichting Gewoon Leven Nederland faciliteert deze regionale netwerken onder andere door:

- Ondersteuning bij het werven en selecteren van steunkringsupporters;
- Scholing, intervisie en deskundigheidsbevordering van steunkringsupporters;
- Scholing in onder meer sociocratische besluitvorming;
- Het inzetten van begeleiders voor persoonlijke toekomstplanning.
- Het organiseren van bijeenkomsten voor kennisdeling en ontmoeting;
- Toegang tot een netwerk van deskundigen;
- Advies en praktische ondersteuning te bieden bij de inrichting van de organisatie volgens de uitgangspunten van Gewoon Leven

Stichting Gewoon Leven

Vanuit ieder regionaal netwerk neemt een vertegenwoordiger deel aan het landelijke overleg. Stichting Gewoon Leven Nederland voert namens alle aangesloten netwerken de landelijke belangenbehartiging en onderhoudt de contacten met zorgkantoren, ministeries en andere partners. Daarnaast ondersteunt de stichting de regionale netwerken met kennis, ervaring en deskundigheid.

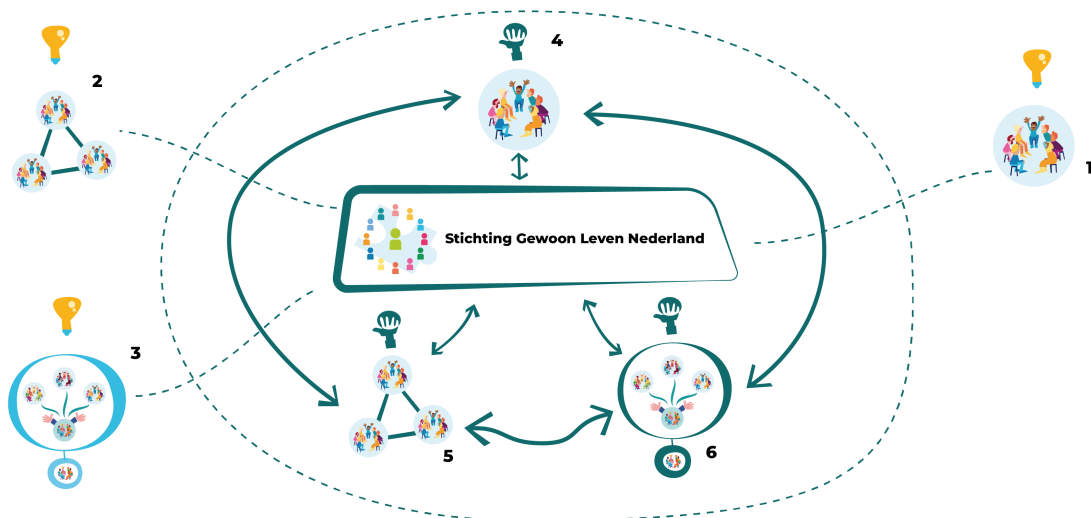
Wat als een steunkring zich niet aansluit bij een regionaal netwerk

Zoals hierboven beschreven is het een strak model om op te schalen. De organisatievorm is echter niet leidend maar ondersteunend. We moeten er rekening mee houden dat dit niet de enige vorm zal zijn waar de verschillende individuele steunkringen en regionale netwerken zich in willen formaliseren. Onze kernwaarden bieden de ruimte dat er verschillen zijn. Zo zullen er kringen ontstaan die aan de slag gaan en de uitgangspunten en waarden van de stichting Gewoon Leven en deze respecteren en incorporeren in hun werkwijze. Maar geen behoefte hebben om zich aan te sluiten bij de Stichting Gewoon Leven Nederland. De vraag is dan legitiem of en hoe deze steunkringen en regionale informele en formele netwerken in verbinding staan met de stichting. De stichting schrijft geen uniforme juridische of organisatorische vorm voor. Wel gelden de kernwaarden en uitgangspunten als inhoudelijke basis voor samenwerken met Stichting Gewoon Leven Nederland.

Er zijn grofweg zes verbindingen te onderscheiden:

Netwerkvorm	Geïnspireerd op SGLN	Ondersteuning vanuit SGLN
Individuele steunkring	1.	4.
Regionaal netwerk van steunkringen informeel georganiseerd	2.	5.
Regionaal netwerk van steunkringen wel formeel georganiseerd	3.	6.

In beeld ziet dat er als volgt uit:

Stichting Gewoon Leven

Structurele Financiering

Er zijn twee financieringsvraagstukken te onderscheiden.

1. Waaruit wordt de individuele ondersteuning uit bekostigd?

Dit betreft de ondersteuning die rechtstreeks aan de deelnemer en de ontwikkeling van de steunkring wordt geboden. Er is tijdens de pilot veel effort gestoken om dit te kunnen bekostigen vanuit het PGB. De vergoedingslijst is hierop begin 2026 aangepast. Toegevoegd is casemanagement andere doelgroepen. De aanleiding hiervoor is het addendum casemanagement van het zorginstituut geweest. De strategie om daarop in te zetten gedurende de pilot periode lijkt te gaan werken.

2. Waaruit wordt de collectieve infrastructuur uit bekostigd?

Dit betreft de kosten die nodig zijn om regionale netwerken en de landelijke infrastructuur duurzaam te laten functioneren. De ontwikkeling van een structureel financieringsmodel is onderdeel van de verdere ontwikkeling van Stichting Gewoon Leven Nederland.

De samenwerking met zorgkantoor DSW kan als goed voorbeeld dienen. In deze samenwerking heeft Stichting Gewoon Leven een begroting opgesteld. Deze begroting is gebaseerd op de praktijkervaringen die zijn opgedaan tijdens het project Gewoon Leven. Daarin zijn zowel de inzet van de steunkringsupporter als de kosten voor organisatie, netwerkontwikkeling, deskundigheidsbevordering en ondersteuning van de regionale netwerken opgenomen.

Het uitgangspunt van deze werkwijze is een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden:

- De directe ondersteuning die de steunkringsupporter aan gezinnen biedt, wordt – in overeenstemming met onze visie – idealiter gefinancierd vanuit het persoonsgebonden budget (pgb) van de deelnemende gezinnen.*
- De collectieve organisatiekosten, die noodzakelijk zijn om de regionale netwerken duurzaam te laten functioneren, worden gefinancierd door een derde instantie, zoals een zorgkantoor.*

Routekaart 2027–2029

De Topkring van de stichting heeft recent consent gegeven op de in dit toekomstplan beschreven koers. Op dit moment wordt het plan uitgewerkt tot een implementatieplan met duidelijke mijlpalen.

Jaar Ontwikkeling

- 2027** Uitvoering pilot met zorgkantoor DSW en voorbereiding van de eerste regionale netwerken. Continuïteit voor de huidige deelnemers.
- 2028** Ontwikkeling van meerdere regionale netwerken.
- 2029** Stichting Gewoon Leven Nederland functioneert als landelijke netwerkorganisatie en ondersteund individuele en regionale initiatieven.

Hoewel de toekomstperspectieven positief zijn, vraagt de overgang van het huidige project naar een structurele organisatie bijzondere aandacht. Het project Gewoon Leven eindigt op 31 december 2026, terwijl landelijke besluitvorming over structurele financiering naar verwachting meer tijd zal vragen. De inzet van Stichting Gewoon Leven is erop gericht om voor de huidige deelnemers en toekomstige deelnemers een ononderbroken ondersteuning te realiseren.

Stichting Gewoon Leven

Bijlage 1. Kansen en Bedreigingen

Politieke kansen

Na het aantreden van het kabinet Jetten zijn er belangrijke besluiten genomen in ons voordeel. De bezuinigingen op de langdurige zorg zijn geschrapt. Sterker er komt 1,3 miljard tot 2031 vrij voor de gehandicapten zorg.

Dan is er verwarring ontstaan over de opmerkelijke zin in het regeerakkoord dat **'ZIN voorliggend aan het PGB moet zijn'**. Maar de beleidsstukken nuanceren dat.

'De strategische koers van het ministerie van VWS is **niet** om het persoonsgebonden budget (PGB) af te bouwen of zorg in natura (ZIN) standaard vóór het PGB te plaatsen. De beleidslijn is genuanceerder: ZIN is de voorkeursvorm van zorg, tenzij een PGB aantoonbaar beter aansluit bij de behoeften van de cliënt. Tegelijkertijd stimuleert VWS wel dat eerst wordt gekeken naar reguliere, gecontracteerde zorg en naar informele ondersteuning, voordat voor een PGB wordt gekozen.

Die strategische koers is gebaseerd op vier pijlers:

1. Zorg in natura is het uitgangspunt

VWS beschouwt ZIN als de standaardvorm van langdurige zorg. Zorgkantoren hebben een zorgplicht en moeten passende zorg inkopen. Een PGB is bedoeld voor mensen die de zorg niet goed via ZIN kunnen organiseren **of voor wie eigen regie essentieel is**. Een PGB is daarmee geen gelijkwaardig alternatief uit voorkeur, maar een passende oplossing wanneer ZIN onvoldoende aansluit.

2. PGB blijft bestaan vanwege eigen regie

Tegelijkertijd benadrukt VWS dat het PGB een belangrijke maatschappelijke functie heeft. Het biedt mensen de mogelijkheid:

- Zelf zorgverleners te kiezen;
- Zorg flexibel te organiseren;
- Een vast en vertrouwd zorgteam op te bouwen;
- Zorg te combineren met onderwijs, werk, wonen en participatie.

Met name voor mensen met een levenslange beperking of complexe zorgvraag erkent VWS dat continuïteit en eigen regie belangrijke argumenten voor een PGB kunnen zijn.

3. Minder administratieve belasting en betere toetsing

De afgelopen jaren richt het beleid zich sterk op:

- Voorkomen van fraude en oneigenlijk gebruik;
- Betere kwaliteit van budgetbeheer;
- Toetsen of iemand PGB-vaardig is;
- Verminderen van administratieve lasten waar mogelijk.

Dat betekent niet minder Pgb's, maar wel een zorgvuldigere toegang.

4. Meer inzet op informele netwerken en gewone ondersteuning

Onder invloed van onder andere het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (TAZ), en de beweging naar passende zorg stimuleert VWS dat zorg minder uitsluitend afhankelijk wordt van professionele inzet. Er wordt nadrukkelijk gekeken naar:

- Sociale netwerken;
- Mantelzorg;

Stichting Gewoon Leven

- Vrijwillige ondersteuning;
- Inclusie in de samenleving;
- Gemeenschapskracht.

Hier sluit de visie van Stichting Gewoon Leven juist goed op aan. Een steunkring vervangt geen professionele zorg, maar versterkt het informele netwerk rondom iemand met een beperking. Daarmee wordt de druk op ouders verminderd en ontstaat een duurzamer zorgsysteem.

Politieke bedreigingen

Er is naast de steunende lobby in Den Haag om de bezuinigingen op de zorg teniet te doen ook een sterke lobby gaande om de zorgfraude aan te pakken en die legt vooral focus op het PGB. De opvatting dat er wordt gefraudeerd is hardnekkig, maar ook niet uit de lucht gegrepen. Hoewel het merendeel van de budgethouders het PGB rechtmatig gebruikt, wijzen Zorgkantoren en toezichthouders regelmatig op reële kwetsbaarheden in het systeem.

De belangrijkste redenen waarom deze fraude zo'n hardnekkig probleem vormt:

- Geïsoleerde controle: Omdat het PGB persoonsgebonden is en vaak in de privésfeer (bijvoorbeeld door familie) wordt besteed, is er minder direct toezicht op de daadwerkelijk geleverde zorg.
- Complexiteit en misbruik: Het systeem is gevoelig voor zorgcowboys en malafide bemiddelaars die misbruik maken van de administratieve onwetendheid van kwetsbare budgethouders.
- Grootschalige constructies: Justitiële onderzoeken tonen aan dat het PGB soms doelbewust wordt gebruikt voor witwaspraktijken, het declareren van spookuren of het opstarten van neppe zorgorganisaties.
- Impact op de maatschappij: Omdat PGB betaald wordt uit gemeenschapsgeld, leidt fraude direct tot stijgende zorgkosten en onnodig hoge premies voor iedereen.

Om misbruik tegen te gaan, hanteren zorgkantoren, gemeenten en de [SVB](#) inmiddels strengere controles op declaraties, diploma's en de zogeheten 'pgb-vaardigheid' van de budgethouder.

Bedreiging voor stichting Gewoon Leven

Nu het PGB in relatie met fraude onder de loep ligt vraagt dat vaardigheden van budgethouders. Het kan zijn dat er om die reden een groep is die wel behoefte heeft maar geen toegang (meer) krijgt tot het PGB.

Daarbij zijn wij een jonge stichting die ver af staat van het begrip zorgcowboy. Maar we moeten ons bewust zijn van dat sentiment dat leeft. Ook bij politici lokaal dan wel landelijk.

Stakeholders kansen

De stichting wordt inmiddels in diverse publicaties genoemd en krijgt daardoor steeds meer impact. Ouders, naasten weten ons in toenemende mate te vinden. Via social media ontvangen we vragen of we contact op kunnen nemen om met hen mee te denken. Er zijn recent twee concrete aanvragen gedaan voor een steunkringsupporter vanuit de regio Tilburg en Friesland. Met iedereen die contact zoekt wordt ook daadwerkelijk contact opgenomen.

Stichting Gewoon Leven

Waar er in het begin veel inspanning is gedaan om Per Saldo en andere belangenverenigingen als Kansplus, Ieder(in) en Mantelzorg.nl van ons noodzakelijk bestaan te verwittigen zijn we geworden tot min of meer gelijkwaardig gesprekspartner. Zij nemen ons mee en vragen ons documenten mee te ondertekenen om de lobby kracht bij te zetten.

Het [inclusielab](#) weet ons te vinden als zij initiatieven ontplooiën die nauw verwant zijn met de visie en activiteiten van de Stichting.

Recent is gevraagd door Jose Smits mee te denken met het opzetten van een Centrum voor Onafhankelijk Leven. Dit wil zij graag opzetten in Nederland, gelieerd aan [ENIL](#) (European Network for Independent Living). Dit is zoals in de meeste landen gekoppeld is aan een goede organisatie, en dat kan Stichting Gewoon Leven zijn.

Bijlage 2. Stakeholders

Stakeholder	Relatie	Wat willen we?
Ouders/naasten	Primaire doelgroep	Deelname/ontwikkeling netwerken
Steunkringsupporters	Uitvoerende professionals	Kwaliteit/deskundigheid
VWS	Beleidsmaker	Erkenning/beleidsruimte
Per Saldo	Belangenbehartiger	Positie PGB/casemanagement
Regionale netwerken	Partners	Opschaling
Zorgkantoren	Financier/partner	Structurele financiering
Ieder(in)/KansPlus etc.	Maatschappelijke partners	Gezamenlijke belangenbehartiging